

Startside>Domstolsprocedurer>Civilretlige sager>Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Den originale sprogudgave af denne side [\[hu\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

[engelsk](#)

Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Ungarn

1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?

Ifølge lov om domstolenes organisation og administration findes der kun én type særlig domstol i Ungarn: forvaltnings- og arbejdsdomstolen, som behandler arbejds- og forvaltningsretlige sager. Andre sager end arbejds- og forvaltningsretlige sager hører under de almindelige domstoles kompetence. Selv om en særlig domstol behandler sagen, behandles appeller ikke af den særlige domstol, men af en almindelig domstol, nemlig den regionale ret (*törvényesék*), som har kompetence i den retskreds, hvor forvaltnings- og arbejdsdomstolen er placeret.

Sager, som hører under forvaltnings- og arbejdsdomstolenes kompetence, omfatter sager om prøvelse af forvaltningsafgørelser samt om ansættelsesforhold og lignende juridiske forhold. De forvaltningsafgørelser, der kan gøres til genstand for sådanne sager, omfatter afgørelser truffet i officielle sager af en myndighed eller chefen for en myndighed som omhandlet i de almindelige regler om forvaltningsprocedurer, fuldbyrdelseskendelser, der afsiges som følge af en overtrædelse af forpligtelser i en officiel kontrakt, lovbestemte afgørelser fra lokale myndigheder samt afgørelser fra andre organer, organisationer eller personer, som efter særskilt lovgivning kan prøves i overensstemmelse med reglerne om prøvelse af forvaltningssager.

Søgsmål i sager om ansættelsesforhold eller lignende juridiske forhold omfatter søgsmål om fuldbyrdelse af arbejdsretlige krav eller krav i forbindelse med beskæftigelse som embedsmand, arbejde i forvaltningen eller den offentlige sektor eller et forhold mellem medlemmer i kooperative virksomheder, som omfatter tjeneste- og ansættelsesforpligtelser. Søgsmål ifølge lovgivningen om forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, og som er direkte forbundet med ansættelsen, kan også indbringes for arbejdsdomstolen. Forvaltnings- og arbejdsdomstolenes kompetence omfatter forvaltningsafgørelser truffet i forbindelse med arbejdstilsyn og arbejdsmiljøtilsyn, afgørelser om nedsættelse af, deltagelse i og beføjelser for sektorudvalgene for den sociale dialog, forvaltningsafgørelser truffet af den nationale beskæftigelsesmyndighed ifølge lov om beskæftigelsesfremme og arbejdsløshedsydelse samt domstolsprøvelse af afgørelse i socialsikringsager. Forvaltnings- og arbejdsdomstolene behandler disse sager i overensstemmelse med reglerne om behandling af forvaltningssager.

2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?**2.1 Sondres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?**

Ifølge lov om domstolenes organisation og administration afsiges afgørelser i første instans af distriktsdomstole (*járásbíróság*) og regionale domstole. Alle søgsmål, som efter lovgivningen ikke henvises til regionale domstole, hører under distriktsdomstolenes kompetence. De regionale domstoles kompetence omfatter følgende:

- sager vedrørende ejendomsrettigheder, hvor værdien af ejendommen overstiger 30 mio. HUF, bortset fra sager, som indbringes af et ægtepar i forbindelse med eller under en skilsmisssag
- sager, der indledes for at opnå erstatning for skade forårsaget af personer, der handler i embeds medfør i den offentlige forvaltning
- tvister om ophavsret og lignende rettigheder, herunder sager til gennemtvinding af rettigheder og omkostningskrav, der henhører under kollektiv forvaltning, sager vedrørende industriel ejendomsret og sager vedrørende rettigheder som omhandlet i den civile lovbogs artikel 86, stk. 3 og 4
- sager vedrørende international godstransport eller transportkontrakter
- visse sager vedrørende selskaber
- visse sager vedrørende organisationer, der ikke er selskaber, og som er registreret af den regionale ret
- sager til gennemtvinding af civilretlige krav som følge af krænkelse af ideelle rettigheder, herunder sager vedrørende erstatning for sådanne krænkelse, hvis de anlægges samtidig med eller under sådanne sager om krænkelse
- sager vedrørende retslige aspekter ved sikkerhedsstillelse
- sager vedrørende berigtigelser i pressen.

Regionale domstole behandler ikke kun sager i første instans, men også i anden instans i forbindelse med appeller mod domme afsagt af distriktsdomstolene samt forvaltnings- og arbejdsdomstolene.

I de i lovgivningen foreskrevne sager træffer de regionale appeldomstole (*ítéltábla*) afgørelse om begæringer om retsmidler mod distriktsdomstolenes og de regionale domstoles domme og behandler andre sager, der henvises til dem. Ungarns højesteret hedder *Kúria*. Højesteret træffer i de i lovgivningen foreskrevne sager afgørelse om begæringer om retsmidler mod de regionale domstole og regionale appeldomstoles domme samt om begæringer om domstolsprøvelse. Den træffer ligeledes afgørelse om uoverensstemmelser mellem lokale myndigheders dekretter og anden lovgivning og kan ophæve sådanne dekretter. Endvidere behandler højesteret de lokale myndigheders manglende opfyldelse af deres lovbestemte forpligtelser samt behandler andre sager, der henhører under dens kompetence.

2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)**2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence**

Hovedreglen er, at sagen skal anlægges ved sagsøgtes hjemting, medmindre en anden ret har eksklusiv kompetence (generel kompetence). Hvis sagsøgte ikke har bopæl i Ungarn, er det retten på hans opholdssted, der er kompetent. Hvis sagsøgtes opholdssted er ukendt eller i udlandet, er det den ret i Ungarn, inden for hvis retskreds han sidst havde bopæl, der er kompetent. Hvis bopælen ikke kan fastslås, eller hvis sagsøgte ikke havde nogen bopæl, skal sagen anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds sagsøger bor, eller – hvis denne ikke har nogen bopæl – ved den ret, inden for hvis retskreds denne opholder

sig. Hvis arbejdsstedet eller bopælen ikke er i samme geografiske område, vil retten på sagsøgtets anmodning, som skal fremsættes senest i det første retsmøde, henvise sagen til den ret, der er kompetent i den retskreds, hvor sagsøgtets arbejdssted ligger, med henblik på at afholde retsmøde og afsige en dom dér.

I sager mod juridiske personer fastlægges den generelle kompetence efter, hvor den juridiske persons hjemsted eller hovedsædet for det organ, der er bemyndiget til at repræsentere det, er beliggende. I tilfælde af tvivl vil den juridiske persons forretningssted blive betragtet som hjemting. Hvis den juridiske persons hovedsæde ligger i Budapest, men dens aktiviteter finder sted i Pest-regionen, er det den ret, der har kompetence i Pest-regionen, der skal behandle sagen. Hvis den juridiske person ikke har hovedsæde i Ungarn, fastlægges kompetencen i en sag anlagt af en ungarsk juridisk person (sagsøger) efter sagsøgers hovedsæde. Hvis sagsøger er en ungarsk fysisk person, fastsættes kompetencen på samme måde efter sagsøgers hjemsted eller bopæl. I sager mod virksomheder, som ikke er juridiske personer, anvendes bestemmelserne om juridiske enheder, når kompetencen skal fastlægges.

2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen

2.2.2.1 Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgtets hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?

I alle sager, hvor det ikke er fastlagt, at en anden ret har enekompetence, kan sagsøger, hvis han ønsker det, og en række betingelser i den civile retsplejelov er opfyldt, anlægge sagen ved en anden ret efter den civile retsplejelov i stedet for ved den ret, som efter de almindelige kompetenceregler er sagsøgtets hjemting.

I sager vedrørende formuegoder har den ret, inden for hvis retskreds sagsøgte formodes at opholde sig i en længere periode (f.eks. som ansat eller studerende), eksempelvis også kompetence. For værnepligtige i det ungarske forsvar eller andre væbnede styrker er det det faste tjenestested, der er afgørende for, hvilken ret der er kompetent. Disse bestemmelser om kompetence finder ikke anvendelse, hvis sagsøgte ikke har proceshabilitet. Hvis sagsøgte ikke har hjemsted eller bopæl i Ungarn, kan sager om formuegoder også anlægges ved en ret, inden for hvis retskreds sagens genstand eller sagsøgtets formuegoder, som kan beslaglægges, befinder sig. Hvis formuegoderne består i en fordring, kan sagen anlægges der, hvor sagsøgtets debitor bor, eller – hvis kravet vedrører en genstand – der, hvor denne genstand befinder sig.

Sager om underholdsbidrag, børnebidrag og lignende periodiske ydelser kan også anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds sagsøger har bopæl.

Sager om forældremyndighed kan også anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds barnet har bopæl.

Sager om ejendomsret til og besiddelse af fast ejendom samt andre rettigheder eller retsforhold i forbindelse med den faste ejendom kan også anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds den faste ejendom er beliggende.

Sager vedrørende krav på grundlag af transaktioner med erhvervsvirksomheder som led i deres aktiviteter kan også anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds transaktionen eller leveringen har fundet sted.

Sager vedrørende erstatning kan også anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds den skade, der ligger til grund for erstatningskravet, er indtrådt.

Sager vedrørende veksler kan anlægges ved den ret, inden for hvis retskreds betalingsstedet ligger.

Der kan anlægges sag mod både den sekundære og den primære skyldner eller debitor ved den ret, der er kompetent til at behandle sager mod debitor på et hvilket som helst kompetencegrundlag. Hvis en person har en interesse i genstanden eller en del af genstanden for en sag mellem to andre parter, vil den ret, der er kompetent i denne sag, også være kompetent i forhold til et eventuelt søgsmål indledt af den pågældende mod parterne i den igangværende sag med henblik på gennemtvinding af kravet.

2.2.2.2 Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgtets hjemting (ifølge hovedreglen)?

Når en bestemt ret ifølge lovgivningen har enekompetence i sagen. Denne bestemmelse gælder f.eks. i nedenstående tilfælde.

I forbindelse med søgsmål med henblik på prøvelse af forvaltningsafgørelser vedrørende indrejse og ophold i Ungarn fastslås kompetencen på grundlag af hjemtinget for det forvaltningsorgan, som har behandlet sagen i første instans. Hvis kompetencen ikke kan fastslås på dette grundlag, har forvaltnings- og arbejdsdomstolen i Budapest enekompetence i sagen.

Hvis det forvaltningsorgan, der har behandlet sagen i første instans, har kompetence i hele landet, har forvaltnings- og arbejdsdomstolen i Budapest – med visse undtagelser – enekompetence.

I forbindelse med søgsmål om ophør eller begrænsning af fuldbyrdelse har den ret, der har afsagt fuldbyrdelseskendelse, enekompetence. Hvis en regional ret, en forvaltnings- og arbejdsdomstol eller en notar har afsagt fuldbyrdelseskendelse, har den ret, som er kompetent i den retskreds, hvor debitor har bopæl, enekompetence.

Den ret, som er kompetent i det retsområde, hvor formuegoderne blev beslaglagt, har enekompetence i søgsmål vedrørende tilbagelevering af formuegoderne.

2.2.2.3 Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?

I sager vedrørende formuegoder kan parterne, medmindre andet er foreskrevet i lovgivningen, vælge, at en bestemt ret skal have kompetence til at afgøre deres aktuelle tvist eller en eventuel tvist, som måtte opstå i et bestemt retsforhold. Parterne kan indgå en sådan værnetingsaftale skriftligt, mundtligt med skriftlig bekræftelse, i en form, der er i overensstemmelse med forretningspraksis mellem parterne, eller – inden for international handel – i en form, der er i overensstemmelse med den praksis, der er kendt eller burde være kendt af parterne, og som er alment kendt og regelmæssigt anvendt på det pågældende forretningsområde af parter i denne type aftaler. Der kan ikke indgås værnetingsaftaler, hvis en bestemt rets enekompetence er fastsat ved lov. Medmindre andet er foreskrevet i lovgivningen eller aftalt af parterne, har den valgte ret enekompetence. Værnetingsaftalen gælder også retsefterfølgere. Hvis værneting er aftalt i de almindelige betingelser i en aftale, vil den ret, som har kompetence ifølge aftalen, på anmodning fra sagsøger fremsat senest i det første retsmøde henvise sagen til den ret, der har kompetence efter de almindelige lovgivningsregler, med henblik på afholdelse af retsmødet og afsigelse af dom dér.

I sager om formuegoder kan parterne ikke vælge, at den regionale ret i Budapest by eller den regionale ret i Budapest-regionen skal have kompetence i sager, der hører under de regionale domstoles kompetence, eller distriktsdomstolen i Pest i sager, der hører under distriktsdomstolens kompetence, i forbindelse med deres aktuelle tvist eller en eventuel fremtidig tvist, som måtte opstå i et bestemt retsforhold.

3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

Forvaltnings- og arbejdsdomstolene er de eneste særlige domstole i Ungarn. I arbejdsretlige sager ligger kompetencen hos den arbejdsdomstol, inden for hvis retskreds arbejdsgiverens hovedsæde er beliggende, eller inden for hvis retskreds det forretningssted, hvor arbejdstageren arbejder eller arbejdede, er beliggende.

I forvaltningssager fastslås kompetencen på grundlag af hjemtinget for det forvaltningsorgan, som har behandlet sagen i første instans, medmindre en anden ret har enekompetence eller der gælder andre betingelser ifølge lovgivningen. Hvis det forvaltningsorgan, der har behandlet sagen i første instans, har kompetence i flere amter (herunder hovedstaden), vil kompetencen – med visse undtagelser – blive fastslået på grundlag af sagsøgers bopæl i Ungarn eller dennes opholdssted, mens den kompetente ret for juridiske personer og foreninger er den ret, der har kompetence i den retskreds, hvor organisationens ungarske hjemsted er beliggende. Hvis den forvaltningsafgørelse, der anmodes om prøvelse af, omhandler en rettighed eller en forpligtelse eller et forhold relateret til fast ejendom, skal søgsmålet anlægges ved den ret, der har kompetence i den retskreds, hvor den faste ejendom er beliggende. Hvis den forvaltningsafgørelse, der skal prøves, er underlagt betingelser om meddelelse eller tilladelse, eller vedrører en aktivitet relateret til en sådan meddelelse

eller tilladelse, er den kompetente ret den ret, der har kompetence i den retskreds, hvor aktiviteten udføres eller skal udføres. Hvis det forvaltningsorgan, der har behandlet sagen i første instans, har kompetence i hele landet, har forvaltnings- og arbejdsdomstolen i Budapest – med visse undtagelser – enekompetence.

Sidste opdatering: 10/11/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.